

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Спартак Керемидчиев - Институт за икономически изследвания на БАН, секция „Икономика на фирмата”, член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност ”Професор”, утвърдено с решение на НС прот. № 3 от 20.03.2019 г. и със заповед на Директора № 79 от 25.03.2019 г., обявен от Института за икономически изследвания при БАН в ДВ, бр. 8 от 25.01.2019 г.

Кандидат: доц. д-р Даниела Бобева-Филипова

I. Обща оценка на кандидата за неговата научноизследователска дейност

Доц. д-р Даниела Бобева е магистър по политическа икономия от ВИИ „К. Маркс“. В трудовата си кариера е заемала различни отговорни позиции в областта на държавното управление, науката и образованието.

Познавам лично доц. д-р Даниела Бобева, работил съм с нея в рамките на различни проекти и задачи и смятам, че добре познавам нейната работа и постижения.

Ценя високо нейния професионализъм, ентузиазъм, неконформизъм, умения за работа в екип и работоспособност.

II. Количествена оценка на съответствието с минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на ИИИ при БАН

Чрез задълбочено запознаване с представените от кандидата публикации, справки и документи мога да дам следната оценка за покриване на минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на ИИИ при БАН.

По отношение на група показатели А приемам наличието на докторска степен на кандидата.

По отношение на група показатели В приемам представения хабилитационен труд със заглавие „Ролята на международните финансови институции за развитието на частния сектор в България“.

По отношение на група показатели Г приемам представеното разпределение на публикациите, с изключение на т. 4 – Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд. Става въпрос за публикацията: Бобева, Д., Йоловски, Дж. (2018), Лични финанси, София, Джуниър Ачийивмънт, ISBN 978-954-8421-37-9. Основанията ми за това са, че тя представлява учебник, както е посочено в самата публикация. Нейното системно място е в група показатели Е, т. 20.

По този начин събраните точки от група показатели Г стават 310.

По отношение на група показатели Д приемам предложеното разпределение и сумиране.

По отношение на група показатели Е приемам предложеното разпределение, като добавям учебника от група показатели Г. По този начин точките по тази група показатели стават 415.

По този начин както по отделните групи показатели, така и сумарно доц. д-р Даниела Бобева отговаря и надвишава минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на ИИИ при БАН.

III. Оценка на резултатите и научния принос на кандидата

Основните приноси на кандидата могат да бъдат обобщени в следната научна проблематика, които обхващат и систематизират научната ѝ продукция, както следва:

- Роля и място на международните финансови институции (МФИ) за подпомагане на прехода към пазарна икономика и развитие на частния сектор в България.
- Международна търговия.
- Чуждестранен опит в управление на държавни предприятия и функциониране на капиталовия пазар.
- Икономически проблеми на Европейския съюз.
- Проблеми на международната миграция.

По първата проблематика научните приноси на кандидата могат да се обобщят по следния начин:

- Определена е мисията на МФИ и е показано как тя се променя в условията на глобална финансово-икономическа криза.
- Създадена и е апробирана методология за оценка на ефекта от участието в МФИ на микро и макроравнище.
- Разработени са препоръки към българските отговорни институции относно участието на страната в МФИ, като е предложен инструмента „Табло с индикатори за ефекта от участие в МФИ“.

По отношение на втората проблематика на научноизследователската работа на кандидата, могат да бъдат подчертани следните приносни моменти:

- Определяне на потенциала и извеждане на конкурентните ниши за български стоки на пазарите на страните от Субсахарска Африка.
- Извеждане на нагласите на българския бизнес относно търговските му отношения със страните от Субсахарска Африка.
- Извършване на оценка на търговските отношения ЕС – трети страни за българската икономика.

По третата научна проблематика могат да бъдат изведени следните научните приноси на кандидата:

- Направата на пълна дисекция на проблемните области на функциониране на държавните предприятия в страната и извеждане на много навременни и необходими управленски рецепти и инструменти за подобряване на ефективността им.
- Направена е оценка на развитието и съвременното състояние на капиталовия пазар в страната, проучен е южнокорейския опит в това отношение и са предложени мерки за развитие на този пазар. Едновременно с това е оценена приложимостта на предложените мерки.

По четвъртата научна проблематика научните приноси на кандидата могат да бъдат формулирани както следва:

- Разработена е цялостна оценка на макроикономическите дисбаланси в периода преди, по време и след глобалната финансово-икономическа криза в ЕС, еврозоната, България и кандидатите за членство в ЕС. Изведени са основните

рискове пред макроикономическата стабилност в сравнителен и динамичен аспект и са дефинирани основните дефицити в прилагания инструментариум за ранно предупреждение.

- Създадена е методология за оценка на ефективността на новия механизъм за оценка на макроикономическите дисбаланси в ЕС, разработен и е изчислен интегрален показател за макроикономическите дисбаланси в ЕС и за страните-членки на ЕС.
- Направена е оценка на степента на конвергенция на страната в ЕС и са изведени различията между номиналната и реалната конвергенция, вкл. чрез оценка на структурната и регионалната конвергенция.

По петата научна проблематика могат да бъдат подчертани следните научните приноси на кандидата:

- С помощта на иконометричен модел е потвърдено влиянието на следните три фактори, които оказват влияние на динамиката на мигрантските трансфери, в седем изследвани страни за периода 1999-2016 г.: инфлацията, безработицата и заплатите в приемащата страна.
- Оценка на миграционните потоци на възрастното население от и към България, в т.ч. извеждане на факторите, които определят тези процеси, оценка на влиянието на пенсионните трансгранични трансфери върху платежния баланс на страната.

Разработките на доц. Д. Бобева доказват изследователския ѝ капацитет и професионализъм в областта на посочените по-горе научна проблематика, използването и адаптирането на модерен и подходящ инструментариум за извеждане на оригинални научни резултати с теоретично и практично значение. От представената научна продукция се разкриват способностите на доц. Д. Бобева да извежда важни социално-икономически проблеми и да намира научни и управленски решения за тях.

IV. Оценка на оригиналността на представените трудове и на достоверността на представените научни данни

Постигнатите от доц. д-р Д. Бобева научните приноси са оригинални и представляват новост за науката, както и потвърждават и обогатяват съществуващото знание. Те са плод на самостоятелно и екипно дирене с активно участие на доц. д-р Д. Бобева и за извеждането им е използвана аргументирана методология и достоверни източници на информация.

В хода на подготовка на настоящото становище не съм получил сигнали за плагиатство. Като познавам много добре моралните качества на доц. д-р Д. Бобева, напълно изключвам възможността от такива твърдения.

V. Критични бележки и препоръки

Препоръката ми към кандидата се свежда до следната:

- Да се опита да увеличи публикационната си активност в реферирани и индексирани издания в световните бази данни с научна информация.

VI. Заключение

Представената от доц. д-р Даниела Бобева научна продукция по обем, структура, качество на научните резултати и приноси очертават нейния профил на изграден и изявен изследовател в обхвата на проблематиката на обявения конкурс.

Преподавателската, публикационната и изследователската работа на кандидата и резултатите от нея напълно отговарят и надвишават количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност “професор” в Института за икономически изследвания при БАН.

Това ми дава пълно основание да подкрепят избора на доц. д-р Даниела Бобева **ЗА заемането на академичната длъжност „професор”** в професионално направление 3.8. Икономика, „Световно стопанство и МИО“ за нуждите на Института за икономически изследвания при БАН.

31.05.2019 г.

Член на журито:

(п)